ชื่อ-สกุล _____ ชั้น ม. 5/ _____ เลขที่ _____

****

บันทึกการทดลอง

เรื่อง : การศึกษาการเกิดแก๊สไฮโดรเจนจากปฏิกิริยาระหว่างสารละลายคอปเปอร์(II)ซัลเฟตกับกรดไฮโดรคลอริก

จุดประสงค์การทดลอง

1. ศึกษาการทดลองเพื่อศึกษาปฏิกิริยาผันกลับได้
2. อธิบายความหมายปฏิกิริยาผันกลับได้
3. ยกตัวอย่างปฏิกิริยาผันกลับได้

อุปกรณ์ / สารเคมี

อุปกรณ์	สารเคมี
1 บีกเกอร์ขนาด cm^3	1 สารละลายคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต : $CuSO_4$ อิ่มตัว
2	2 สารละลายกรดไฮโดรคลอริก : HCl(aq) เข้มข้น M
3	3 น้ำกลั่น

วิธีการทดลอง

ตอนที่ 1 การเตรียม สารละลายคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต : $CuSO_4$ อิ่มตัว

นำ $CuSO_4$ มวล _____ กรัม ละลายในน้ำกลั่น _____ cm^3 ในบีกเกอร์

หมายเหตุ* ถ้าละลายไม่หมดให้ _____ ด้วย _____

ตอนที่ 2 การเตรียม สารละลายกรดไฮโดรคลอริก : HCl(aq) เข้มข้น 6 M

ละลาย HCl เข้มข้น _____ cm^3 ในน้ำกลั่น _____ cm^3 ในบีกเกอร์

ตอนที่ 3 ปฏิกิริยาระหว่าง $CuSO_4$ กับ HCl

1. ใส่สารละลาย $CuSO_4$ ลงในหลอดทดลองขนาดเล็กจำนวน _____ หลอด หลอดละ 5 หยด
2. เติม _____ จำนวน 15 หยด ลงในหลอดที่ 1 เขย่า และตั้งไว้ เพื่อใช้ _____
3. หยด สารละลาย _____ เข้มข้น 6 M ลงในหลอดที่ 2 ทีละหยด พร้อมกับเขย่า จนสารละลายเปลี่ยนสี บันทึกผล (ผลการทดลองในคลิป เปลี่ยนจากสี _____ เป็นสี _____)
4. หยด _____ ลงในสารละลายในข้อ _____ (หลอดที่ _____) ทีละหยด พร้อมกับเขย่า จนสารละลายเปลี่ยนสี บันทึกผล (ผลการทดลองในคลิป เปลี่ยนจากสี _____ เป็นสี _____)
5. ทำการทดลองซ้ำกับสารละลายในหลอดเดิมอีกครั้ง (หลอดที่ _____) ตามข้อ 3-4 สังเกตแล้วบันทึกผล

LIVEWORKSHEETS

บันทึกผลการทดลอง

สารในหลอดทดลอง	สีของสารละลาย
$HCl + CuSO_4$	
$HCl + CuSO_4$ แล้วติมน้ำ	

คำถามหลังการทดลอง

1. **สารละลาย $CuSO_4$ มีสีอะไร เพราะอะไร**

   ตอบ สารละลาย $CuSO_4$ มีสี _____ เพราะ _____

   _____

   สมการปฏิกิริยาที่เกิดขึ้น คือ $CuSO_4$ $[Cu(H_2O)_4]^{2+}$ H_2O SO_4^{2-}

   _____(s) + 4_____(l) $\longrightarrow$ _____ (aq) + _____ (aq)

   สีฟ้า

2. **สารละลายสีฟ้าของ $[Cu(H_2O)_4]^{2+}$ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรเมื่อเติมสารละลายกรด HCl ลงไป**

   ตอบ _____

   สมการปฏิกิริยาที่เกิดขึ้น คือ $[CuCl_4]^{2-}$ $[Cu(H_2O)_4]^{2+}$ H_2O Cl^-

   _____(aq) + 4_____(aq) $\longrightarrow$ _____ (aq) + 4_____ (l)

   สีเหลือง

3. **สารละลายสีเขียวแกมเหลือง เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรเมื่อเติม H_2O ลงไป**

   ตอบ _____

   สมการปฏิกิริยาที่เกิดขึ้น คือ $[CuCl_4]^{2-}$ $[Cu(H_2O)_4]^{2+}$ H_2O Cl^-

   _____(aq) + 4_____(l) $\longrightarrow$ _____ (aq) + 4_____ (aq)

   สีเหลือง

LIVEWORKSHEETS

สรุปความรู้จากการทดลอง

เมื่อสารตั้งต้นทำปฏิกิริยาเกิดเป็นสารผลิตภัณฑ์ จะเรียกปฏิกิริยานั้นว่า _____

เมื่อสารผลิตภัณฑ์ทำปฏิกิริยาแล้วเกิดกลับเป็นสารผลิตภัณฑ์ จะเรียกปฏิกิริยานั้นว่า _____

ปฏิกิริยาที่มีทั้ง ปฏิกิริยาไปข้างหน้า และปฏิกิริยาย้อนกลับ เรียกกว่า _____

"ปฏิกิริยาผันกลับได้" เมื่อปฏิกิริยาดำเนินไปในระยะเวลาหนึ่ง สารตั้งต้นและสารผลิตภัณฑ์จะ_____ เพราะปฏิกิริยาไปข้างหน้า และปฏิกิริยาย้อนกลับ ยังคงเกิดขึ้นคู่กันไปตลอดเวลา

จากการทดลองสามารถเขียนปฏิกิริยาผันกลับได้ของปฏิกิริยาระกว่าง สารละลายคอปเปอร์(II)ซัลเฟต กับสารละลายกรดไฮโดรคลอริกได้ดังนี้

_____(aq) + 4_____(aq) $\boxed{}$ _____ (aq) + 4_____ (l)

$[CuCl_4]^{2-}$	$[Cu(H_2O)_4]^{2+}$	H_2O	Cl^-	$CuSO_4$	SO_4^{2-}
	$\rightleftharpoons$	$\rightarrow$	$\leftarrow$		

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS